Manažer/manažerka udržitelnosti (kód: 16-017-R)

Autorizující orgán: Ministerstvo životního prostředí
Skupina oborů: Ekologie a ochrana životního prostředí (kód: 16)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 6

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava podkladů a tvorba strategie udržitelnosti organizace	6
Plánování aktivit organizace k naplňování strategie udržitelnosti	6
Realizace strategie udržitelnosti	6
Identifikace základních druhů dopadu aktivit organizace na životní prostředí	6
Zajištění vyhodnocení dopadu aktivit organizace na společnost v modelu ESG	6
Řízení a správa organizace v modelu ESG	6
Zpracování zprávy o udržitelnosti	6
Zajištění interní komunikace a vzdělávání v oblasti udržitelnosti	6
Komunikace s klíčovými stakeholdery a veřejností o udržitelném a odpovědném podnikání organizace	6

Platnost standardu

Standard je platný od: 18.10.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava podkladů a tvorba strategie udržitelnosti organizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést relevantní legislativu, strategické dokumenty a veřejné politiky a vysvětlit důvody a benefity koncepční práce s ESG při tvorbě strategie udržitelnosti v organizaci	Ústní ověření
b) Provést předběžnou analýzu organizace a identifikovat klíčová témata podle ESG a klíčové osoby pro tvorbu strategie	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Připravit a popsat proces tvorby strategie udržitelnosti organizace a vysvětlit zvolený postup včetně procesu provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout konkrétní cíle pro strategii udržitelnosti organizace, identifikovat a zdůvodnit jejich ekonomické přínosy pro organizaci	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vytyčit a představit návrh základních bodů strategie udržitelnosti organizace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Plánování aktivit organizace k naplňování strategie udržitelnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout implementační plán strategie udržitelnosti organizace	Praktické předvedení
b) Identifikovat osoby a oddělení v organizaci zodpovědné za plnění nastavených cílů	Ústní ověření
c) Navrhnout možnosti financování aktivit v oblasti životního prostředí, sociální oblasti a správy (ESG model) a analyzovat jejich výhody a nevýhody včetně ekonomických přínosů pro organizaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Realizace strategie udržitelnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit proces a pravidla řízení projektu pro realizaci implementačního plánu strategie udržitelnosti v organizaci	Ústní ověření
b) Vyhodnotit modelový report projektu implementace strategie udržitelnosti organizace	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Identifikace základních druhů dopadu aktivit organizace na životní prostředí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit metodu posuzování životního cyklu (LCA)	Ústní ověření
b) Vyjmenovat kategorie dopadů aktivit organizace na složky životního prostředí ve smyslu zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění, zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., zákona o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., zákona o vodách č. 254/2001 Sb., v platném znění	Ústní ověření
c) Vysvětlit pojem uhlíková stopa produktu a uhlíková stopa organizace a popsat základní metodiky jejich výpočtu (GHG protokol)	Ústní ověření
d) Identifikovat nezbytné podklady pro výpočet uhlíkové stopy organizace a vysvětlit zadání relevantním pracovníkům a subjektu, který výpočet provede	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Interpretovat GHG protokol organizace	Praktické předvedení
f) Popsat nejčastější certifikace produktů, materiálů, budov	Ústní ověření
g) Vysvětlit základní principy oběhového hospodářství a navrhnout jejich optimalizaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajištění vyhodnocení dopadu aktivit organizace na společnost v modelu ESG

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat kategorie dopadů aktivit organizace na společnost	Ústní ověření
b) Vyjmenovat nejdůležitější pracovněprávní předpisy a zásady BOZP	Ústní ověření
c) Navrhnout pro organizaci principy péče o zaměstnance v souladu s moderními trendy HR jako jsou diverzita a inkluze, flexibilní formy práce, péče o well-being zaměstnanců, slaďování pracovního a soukromého života, zapojování žen na mateřské a rodičů na rodičovské dovolené do pracovního procesu atd.	Praktické předvedení
d) Vysvětlit dopad aktivit organizací na komunity a roli CSR v organizaci	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a správa organizace v modelu ESG

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základní pojmy a uvést základní dokumenty využívané v oblasti etiky a řízení organizace	Ústní ověření
b) Aplikovat základní principy řízení klíčových zainteresovaných stran/skupin (stakeholder managementu) na konkrétním případu organizace	Praktické předvedení
c) Vysvětlit odpovědnost za dodavatelský řetězec	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování zprávy o udržitelnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní předpisy upravující povinnosti podávání zpráv o udržitelnosti, a to jak na úrovni EU, tak české úrovni	Ústní ověření
b) Vysvětlit základní kritéria povinného reportingu/podávání zpráv o udržitelnosti, uvést povinné subjekty, konsolidované zprávy, ověření auditorem	Ústní ověření
c) Popsat základní kroky procesu přípravy zpráv o udržitelnosti a uvést vstupní analýzy, identifikaci relevantních dat, jejich sběr, formu podávání zpráv o udržitelnosti a zpracovat dílčí část zprávy o udržitelnosti organizace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajištění interní komunikace a vzdělávání v oblasti udržitelnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat analýzu vzdělávacích potřeb a připravit plán vzdělávacích aktivit pracovníků organizace	Praktické předvedení
b) Připravit plán interní komunikace pro organizaci	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Komunikace s klíčovými stakeholdery a veřejností o udržitelném a odpovědném podnikání organizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Identifikovat témata z oblasti udržitelného a odpovědného podnikání organizace vhodná pro externí komunikaci	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit pojem greenwashing, popsat kritéria pro jeho identifikaci, jeho rizika, vyhodnotit greenwashing na modelovém příkladu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb., a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k provedení zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Autorizovaná osoba připraví pro odborné způsobilosti, u nichž je to v kritériích hodnocení uvedeno, případovou studii, se kterou bude uchazeč v rámci zkoušky pracovat. Bude obsahovat informace o fiktivní firmě s následujícími parametry:

- výrobní firma, která provozuje dva výrobní závody v ČR, jeden v Praze, druhý v regionu
- obor podnikání není předepsán, autorizovaná osoba jej zvolí podle orientace uchazeče
- firma zaměstnává 300–500 zaměstnanců, z toho 20 % v administrativě a back-office, 40 % ve výrobě a logistice, 40 % v obchodních týmech a marketingu
- firma primárně provozuje obchodní činnost v ČR, ale také v současné době exportuje své výrobky do několika zemí
- firma plánuje expanzi do zahraničí, zvažuje stavbu výrobního závodu ve vybrané zemi, případně akvizici dalšího subjektu, na který bude potřebovat externí financování.

Případovou studii uchazeč dostane k prostudování bezprostředně po zahájení zkoušky. Potřebná doba na studium předloženého dokumentu je 15 minut.
Uchazeč může po celou dobu přípravy na zkoušku i v době pro vykonání zkoušky používat internet.
V rámci kritérií ověřovaných praktickým předvedením a ústním ověřením, zpracuje uchazeč písemně text a následně proběhne jejich ověření způsoby uvedenými v hodnoticím standardu.

Odborná způsobilost **Příprava podkladů a tvorba strategie udržitelnosti organizace:**
Uchazeč popisuje tvorbu strategie podle modelu ESG (***E=Environmental, S=Social, G=Governance***) - procesy, produkty, stakeholders, zdroje
kritérium a) Strategickými/veřejnými dokumenty a politikami jsou myšleny: Sustainable Development Goals, Agenda 2030, klimatické dohody
(zejména Pařížská klimatická dohoda), Green Deal for Europe - uchazeč uvede, co každý z dokumentů obsahuje a o jaký typ dokumentu se hlediska závaznosti se jedná
kritérium b), c), d), e) - uchazeč na základě informací týkajících se konkrétní (fiktivní) firmy popsané v případové studii písemně zpracuje dílčí část návrhu strategie udržitelnosti organizace a ústně doplní informace požadované v dotčených kritérií

Odborná způsobilost **Plánování aktivit organizace k naplňování strategie udržitelnosti:**
kritérium a), c) - uchazeč při plnění dotčených kritérií písemně zpracuje požadované informace obsažené v případové studii

Odborná způsobilost **Realizace strategie udržitelnosti:**
kritérium b) - autorizovaná osoba připraví modelový report projektu implementace strategie udržitelnosti organizace se záměrně uvedenými chybami, které uchazeč musí identifikovat

Odborná způsobilost **Identifikace základních druhů dopadu aktivit organizace na životní prostředí:**
kritérium d)- uchazeč písemně identifikuje podklady pro výpočet uhlíkové stopy a ústně zdůvodní jejich výběr a účel
kritérium e) - autorizovaná osoba připraví modelový GHG protokol organizace, uchazeč ho okomentuje
kritérium f) - uchazeč si zvolí, volbu zdůvodní, a popíše jednu certifikaci budov, jednu certifikaci materiálů a jednu certifikaci produktů
kritérium g) - uchazeč navrhne optimalizaci s využitím případové studie

Odborná způsobilost **Zajištění vyhodnocení dopadu aktivit organizace na společnost v modelu ESG**:
kritérium c) - uchazeč navrhne péči o zaměstnance zadané fiktivní firmy v písemné podobě na základě informaci v případové studii

Odborná způsobilost **Řízení a správa organizace v modelu ESG:**
kritérium b) - uchazeč na základě informací týkajících se konkrétní (fiktivní) firmy popsané v případové studii písemně zpracuje základní principy řízení stakeholder managementu organizace

Oborná způsobilost **Zpracování zprávy o udržitelnosti:**
kritérium c) - uchazeč na základě informací týkajících se konkrétní (fiktivní) firmy popsané v případové studii písemně zpracuje dílčí část zprávy o udržitelnosti organizace podle zadání autorizované osoby

Odborná způsobilost **Zajištění interní komunikace a vzdělávání v oblasti udržitelnosti:**
kritérium a), b) - uchazeč na základě informací týkajících se konkrétní (fiktivní) firmy popsané v případové studii písemně zpracuje požadované zadání dotčených kritérií

Odborná způsobilost **Komunikace s klíčovými stakeholdery a veřejností o udržitelném a odpovědném podnikání organizace:**
kritérium a) - uchazeč na základě informací týkajících se konkrétní (fiktivní) firmy popsané v případové studii identifikuje témata komunikace a ústně je zdůvodní
kritérium b) - autorizovaná osoba připraví modelový příklad marketingového sdělení či jiné formy komunikace organizace, které bude vykazovat minimálně 4 znaky greenwashingu, které uchazeč identifikuje a vysvětlí

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněný předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tyto požadavky:
- Vysokoškolské vzdělání ekonomického, právního nebo environmetálního směru a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti strategického řízení a implementace udržitelného a odpovědného podnikání v organizaci (ESG managementu).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo životního prostředí ČR, www.mzp.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost se stoly a židlemi
- případová studie a modelové příklady: modelový report projektu implementace strategie udržitelnosti organizace, modelový GHG protokol organizace, modelová zpráva o udržitelnosti organizace, modelový příklad marketingového sdělení či jiné formy komunikace organizace
- výpočetní technika vybavená operačním systémem, textovým editorem, tabulkovým procesorem a softwarem pro tvorbu prezentací
- připojení k internetu

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 5 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvem životního prostředí a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Real Estate Academy s. r. o.
- COM.SE Consulting v. o. s.
- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Hodnoticí standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.